

A minimálbér és a garantált bérminimum emelésére adott vállalati válaszok, bérváltozások – 2022

Budapest, 2022. július

Az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet olyan nonprofit kutatóműhely, amely elsősorban alkalmazott közgazdasági kutatásokat folytat. Célja, hogy elméletileg és empirikusan megalapozott ismereteket és elemzéseket nyújtson a magyar gazdaság és a magyar vállalkozások helyzetét és kilátásait befolyásoló gazdasági és társadalmi folyamatokról.

MKIK GVI

Institute for Economic and Enterprise Research
Hungarian Chamber of Commerce and Industry

Az elemzést készítette:

Nábelek Fruzsina, ügyvezető, MKIK GVI

Kutatásvezető:

Nábelek Fruzsina, ügyvezető, MKIK GVI

e-mail: fruzsina.nabelek@gvi.hu

MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet
Budapest

A kézirat lezárva: 2022. július 26.

Cím: MKIK GVI
1065 Budapest, Lázár utca 10.
Tel: 235-05-84
e-mail: gvi@gvi.hu
Internet: <http://www.gvi.hu>

Összefoglaló

Elemzésünk a hazai vállalkozások 2022-es minimálbér emelésre adott reakcióit és a bérekkel kapcsolatos jövőbeni várakozásait mutatja be. Az elemzés az MKIK GVI 2022. áprilisi konjunktúrafelvételének adatain alapul, melynek keretében 2227 hazai vállalkozást kérdeztünk üzleti helyzetükkel kapcsolatban.

A hazai cégek 61%-a az üzleti stratégia módosításához kapcsolódó lépésekkel kezelte a 2022-es minimálbér- és garantált bérminimum-emelést: több, mint felük áremelést hajtott végre (54%), körülbelül harmaduk tervezett beruházásokat (30%) vagy létszámfelvételt (27%) halasztott el. A vállalkozások körülbelül 21%-a hozott a foglalkoztatás módjához kötődő lépéseket: negyedük (24%) a bérfeszültségek elkerülése érdekében a minimum felett kereső munkatársak bérét is emeli, kisebb részük pedig részmunkaidős foglalkoztatást vezetett be (15%) vagy munkakört módosított (11%) az érintett munkavállalók esetében. Elbocsátásokat mindössze a cégek 6%-a hajtott végre a béremelésekhez kötődően. Azon vállalkozások aránya, amelyek az érintett dolgozók béren kívüli juttatásainak vagy mozgóbérének csökkentése mellett döntöttek a minimálbér emelésének hatására, 20%.

A vállalatméret növekedésével csökken az egyes eszközök alkalmazásának gyakorisága. Az áremelés minden létszámkategóriában jellemző reakció, a kisebb cégek azonban ezen túl minden felsorolt eszközt nagyobb arányban alkalmaznak, míg a nagyobb cégek elsősorban a minimum felett keresők bérének emelésével a bérfeszültségek elkerülésére törekedtek.

Az egyes gazdasági ágazatok közül a béremelések hatására a felsorolt eszközöket az ipari és a kereskedelmi cégek alkalmazzák a legnagyobb arányban. Így a tervezett létszámfelvételek és a beruházások elhalasztása ebben a két ágazatban, a mozgóbérek és juttatások csökkentése és a részmunkaidős foglalkoztatás a kereskedelemben, a minimum felett keresők bérének emelése és az elbocsátási tervek pedig az iparban a jellemzőek leginkább. A minimálbér emelés hatására az árakat az ipari, az építőipari és a kereskedelmi cégek 65–65%-a, míg a gazdasági szolgáltatók 49%-a emelte.

A bérváltozásokat vizsgálva látható, hogy 2021-ben a vállalkozások nagy többségénél (85%) nőttek a bérek, és a béremelések mértéke a vállalkozások többségénél az éves inflációt meghaladó mértékű volt. 2022-ben a cégek 81%-a jelezte, hogy béremelést hajtott végre, míg 18%-uk nem tervez változtatni a béreken, 1%-uk pedig csökkenésre számít. Amellett, hogy a béremelést tervező cégek aránya alacsonyabb 2022-ben, a vállalkozások várakozásai a béremelés mértékével kapcsolatban is némileg elmaradnak a 2021-ben megvalósultakhoz képest: a cégek 13%-a 1–5%-os, 40%-uk 6–10%-os, míg 28%-uk 10% feletti béremelést vezet be.

A vállalatméret növekedésével nő azoknak a cégeknek az aránya, amelyek 2021-ben bért emeltek, illetve 2022-ben béremelést hajtanak végre. Bércsökkenés 2021-ben kizárólag a 10 fő alatti cégeknél fordult elő, és 2022-ben is csak ezen cégek számolnak csökkenéssel. Ugyanakkor a 250 fő feletti cégek kivételével minden létszámkategóriára jellemző, hogy azoknak az aránya, akik nem terveznek változtatni a béreken idén magasabb, mint 2021-ben.

Az egyes gazdasági ágazatok közül a szolgáltatások területén működő vállalkozások között a legalacsonyabb (74%), az ipari cégek körében pedig a legmagasabb (89%) a béremelést végrehajtó és tervező vállalkozások aránya. A szolgáltató cégek várakozásai ugyanakkor a tavalyinál optimistábbnak mondhatóak: körükben a legmagasabb a 2022-ben 10% feletti béremelést bevezetők aránya (32%). Az építőipari cégek 81%-a, a kereskedelmi cégeknek pedig 78%-a emel béreket 2022-ben. A vizsgált ágazatokban a béremelést tervezők többsége 6–10%-os emelést hajt végre 2022-ben.

Bevezetés

Elemzésünk a hazai vállalkozások 2022-es minimálbér emelésre adott reakcióit és a bérekkel kapcsolatos jövőbeni várakozásait mutatja be. Az elemzés az MKIK GVI 2022. áprilisi konjunktúrafelvételének adatain alapul, melynek keretében 2227 hazai vállalkozást kérdeztünk üzleti helyzetükkel kapcsolatban. Az elemzésben a minimálbéremelésre adott reakciók esetében a regisztrált vállalkozások számának szempontjából súlyoztunk, a minta így reprezentatív a regisztrált vállalkozások ágazat és létszámkategória szerinti megoszlására vonatkozóan. A bérváltozásokra vonatkozó kérdések esetében a válaszoló vállalatok mintája a bruttó hozzáadott értékhez való hozzájárulás szempontjából tekinthető reprezentatívnak, a régiók és a foglalkoztatottak száma szerint. Az elemzés ábráinál feltüntetett elemszámok súlyozatlanok.

A minimálbér és a garantált bérminimum emelésére adott vállalati válaszok

A hazai vállalkozások minimálbér emelésére adott reakciói kapcsán felmérésünkben kilenc olyan lépést vizsgálunk, amelyekre a minimálbér, illetve a szakképzetteknek járó garantált bérminimum 2022. január 1-jétől történő emelése¹ után sor kerülhet egy Magyarországon működő vállalkozásnál. Kérdésünk a következő volt:

A minimálbér 200.000 Ft-ra, illetve a szakképzettek garantált bérminimumának 260.000 Ft-ra való emelése nyomán sor került-e / sor fog-e kerülni a következő lépésekre az Önök cégénél 2022-ben?:

- *a bérfeszültségek elkerülése érdekében a minimum felett keresők bérét is emelik*
- *a tervezett létszámfelvétel elmarad*
- *elbocsátásokat hajtanak végre*
- *a tervezett beruházások elhalasztása*
- *módosítják a béremelésben érintett dolgozók munkakörét, feladatait*
- *részmunkaidős foglalkoztatásba teszik az érintett dolgozókat*
- *az érintett dolgozók egyéb juttatásainak (pl. cafeteria) csökkentése*
- *mozgóbérek (pl. jutalmak) csökkentése*
- *áremelést hajtanak végre*

A fenti lépések közül a legnagyobb arányban az áremelést említették a válaszadók: a cégek több, mint fele (54%) emelte vagy fogja még idén emelni az árait a minimálbér emelésre reagálva. A válaszadók 30%-a jelezte, hogy a tervezett beruházásokat elhalasztják, 27%-uk pedig azt jelezte, hogy a tervezett létszámfelvételek 2022-ben elmaradnak a cégnél. A vállalkozások körülbelül negyede (24%) a bérfeszültségek

---

¹ 703/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról

elkerülése érdekében a minimum felett kereső munkatársak bérét is emeli. A vállalkozások 18%-a mozgóbérek (pl. jutalmak) csökkentése mellett döntött, 15%-uk részmunkaidős foglalkoztatásba tett érintett munkavállalókat, 14%-uk pedig csökkentette az érintett munkavállalók egyéb juttatásait. A cégek 11%-a módosította a béremelésben érintett munkavállalók munkakörét, feladatait. A legkevésbé jellemző reakció az elbocsátások végrehajtása: ezt mindössze a cégek 6%-a jelölte meg.

1.1. ábra: Azon vállalkozások aránya, amelyeknél a minimálbér, illetve a garantált bérminimum emelése nyomán sor került / sor fog kerülni a felsorolt lépésekre 2022-ben, százalék, N=1746–1860

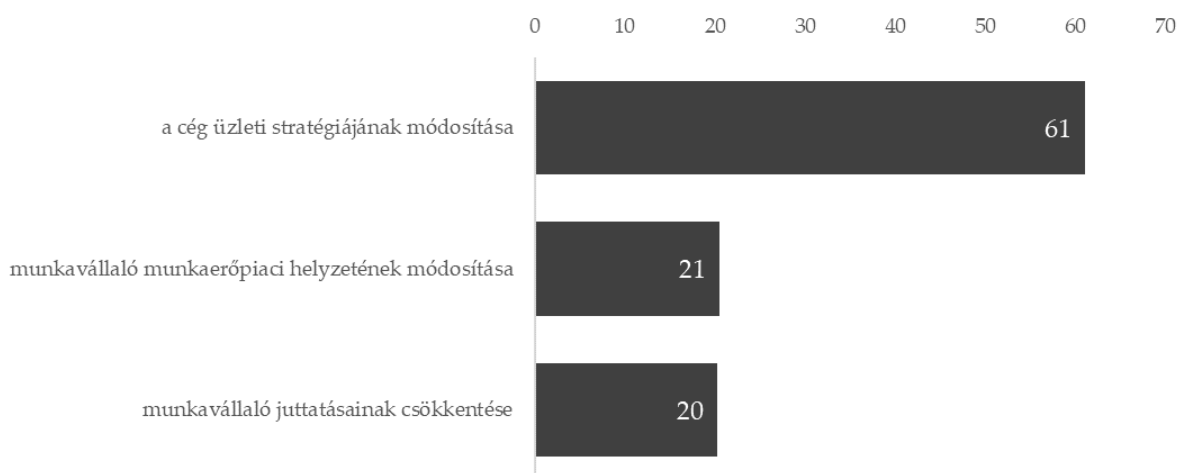

Forrás: GVI 2022

Megjegyzés: A válaszadók több választ is megjelölhettek.

A fenti eszközök összegzése azt mutatja, hogy a cégek 61%-a az üzleti stratégiája módosításával kezelte 2022-ben a minimálbér emelést: ennek keretében elhalasztotta a korábban tervezett beruházásait, illetve a tervezett létszámfelvételt, vagy emelte/emeli termékei árát. A vállalkozások 21%-a hozott a foglalkoztatásra vonatkozó lépéseket: ezeknél a cégeknél már sor került, vagy sor fog kerülni elbocsátásokra, a munkakörök, feladatok módosítására, vagy arra, hogy részmunkaidős foglalkoztatássá alakítják át a béremelésben érintett dolgozók foglalkoztatását. Azon vállalkozások aránya, amelyek az érintett dolgozók béren kívüli juttatásainak vagy mozgóbérének csökkentése mellett döntöttek a minimálbér emelésének hatására, 20%.

1.2. ábra: Azon vállalkozások aránya, amelyeknél a minimálbér, illetve a garantált bérminimum emelése nyomán sor került / sor fog kerülni a felsorolt lépésekre 2022-ben, százalék, N=1798–1916

Forrás: GVI 2022

Megjegyzés: A válaszadók több választ is megjelölhettek.

A vizsgált kilenc lépés bevezetésében való érintettség szempontjából a vállalatméret növekedésével csökkenő tendencia tapasztalható: látható, hogy az 50 főnél kisebb méretű vállalkozások nagyobb mértékben hajtották végre az egyes lépéseket. Ez alól kivételt jelent a minimum felett keresők bérének emelése a bérfeszültségek elkerülése érdekében, amit a 10 fő alatti vállalkozások 23%-a, a 10–49 fős cégek 59%-a, az 50–249 fő között foglalkoztató cégek 67%-a, a 250 fő feletti cégeknek pedig közel 100%-a lépett meg.

A leggyakrabban alkalmazott eszközök a nagyvállalatok kivételével mindegyik létszámkategóriában az áremelés, a legnagyobb arányban (72%) pedig a 10–49 fős vállalkozások emeltek vagy terveznek árat emelni a minimálbér emelkedése miatt. A mozgóbérek csökkentése, a munkakör módosítás és az elbocsátások szintén ebben a létszámkategóriában a leginkább jellemző. A tervezett létszámfelvétel elmaradása, a tervezett beruházások elhalasztása, valamint a részmunkaidős foglalkoztatásra áttérés ezzel szemben legnagyobb arányban a 10 fő alatti vállalkozások körében fordult elő vagy van tervben. Az 50 fős vagy ennél nagyobb cégek egyes megoldásokat egyáltalán nem vezettek be és nem is tervezik 2022 folyamán, így például elbocsátásokkal, illetve az érintettek részmunkaidős foglalkoztatásba vételével egy nagyobb cég sem számol a minimálbér emelésre reagálva. Emellett az áremelésen és a minimum felett keresők bérének emelésén kívül a 250 fő feletti cégek egyik felsorolt lépés bevezetését sem tervezik.

1.1. táblázat: Azon vállalkozások aránya, amelyeknél a minimálbér, illetve a garantált bérminimum emelése nyomán sor került / sor fog kerülni a felsorolt lépésekre 2022-ben, létszámkategória szerint, százalék, N=1738–1860

	x–9 fő	10–49 fő	50–249 fő	250–x fő
a bérfeszültségek elkerülése érdekében a minimum felett keresők bérét is emelik	23	59	67	100
a tervezett létszámfelvétel elmarad	27	22	14	0
elbocsátásokat hajtanak végre	6	9	0	0
a tervezett beruházások elhalasztása	30	28	14	0
módosítják a béremelésben érintett dolgozók munkakörét, feladatait	11	16	14	0
részmunkaidős foglalkoztatásba teszik az érintett dolgozókat	15	11	0	0
az érintett dolgozók egyéb juttatásainak csökkentése	14	12	14	0
mozgóbérek csökkentése	18	19	14	0
áremelés	54	72	57	50

Forrás: GVI 2022

A gazdasági ágazatok szerinti bontás azt mutatja, hogy a béremelés hatására leginkább az ipari és a kereskedelem területén tevékenykedő vállalkozások hajtották végre vagy tervezik még idén végrehajtani a vizsgált lépéseket. A tervezett létszámfelvételek legnagyobb arányban az ipari (37%) és a kereskedelmi (37%) cégeknél maradtak vagy maradnak el. Szintén ezekben az ágazatokban a legjellemzőbb a tervezett beruházások elhalasztása (kereskedelem 38%, ipar 37%). Az érintett dolgozók mozgóbérének (21%) illetve egyéb juttatásainak (19%) csökkentése, valamint a béremelésben érintett dolgozók munkakörének módosítása (16%) és a részmunkaidős foglalkoztatás (20%) mellett a kereskedelmi cégek döntenek a legmagasabb arányban. A minimum felett keresők bérének emelését legnagyobb arányban az ipari cégeknél (39%) lépték meg, míg legkisebb arányban a gazdasági szolgáltatásokat végző vállalkozások (21%) alkalmazták ezt az eszközt. A minimálbér emelés hatására az árakat az ipari, az építőipari és a kereskedelmi cégek 65–65%-a, míg a gazdasági szolgáltatók 49%-a emelte.

1.2. táblázat: Azon vállalkozások aránya, amelyeknél a minimálbér, illetve a garantált bérminimum emelése nyomán sor került / sor fog kerülni a felsorolt lépésekre 2022-ben, gazdasági ág szerint, százalék, N=1737–1858

	Ipar	Építőipar	Kereske- delem	Gazdasági szolg.
a bérfeszültségek elkerülése érdekében a minimum felett keresők bérét is emelik	39	33	26	21
a tervezett létszámfelvétel elmarad	37	28	37	23
elbocsátásokat hajtanak végre	8	7	6	6
a tervezett beruházások elhalasztása	37	29	38	27
módosítják a béremelésben érintett dolgozók munkakörét, feladatait	14	13	16	10
részmunkaidős foglalkoztatásba teszik az érintett dolgozókat	16	11	20	14
az érintett dolgozók egyéb juttatásainak csökkentése	12	14	19	13
mozgóbérek csökkentése	20	14	21	18
áremelés	68	65	65	49

Forrás: GVI 2022

A vállalatok tulajdonszerkezete szerinti vizsgálva egyes eszközök alkalmazásában szignifikáns különbségek figyelhetők meg a tisztán hazai, illetve a részben/döntően külföldi tulajdonú vállalatok között. A minimum felett keresők bérét a részben/döntően külföldi tulajdonú vállalkozások jelentősen nagyobb arányban (41%) emelték, mint a tisztán hazai tulajdonú cégek (24%). Áremelést szintén a külföldi tulajdonú cégek vezettek be nagyobb arányban (71%-uk, míg a tisztán hazai cégek 54%-a) a minimálbér emelésre reagálva. A tervezett beruházások elhalasztása mellett a tisztán hazai tulajdonú cégek döntöttek magasabb arányban (29%-uk, míg a külföldi tulajdonú cégek 16%-a).

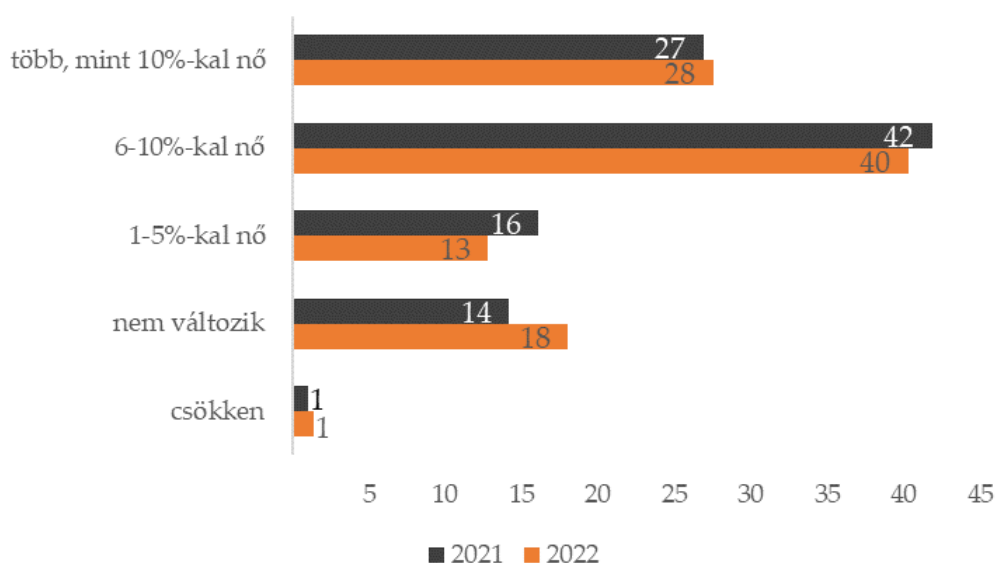
Emellett elmondható, hogy az exportáló cégeknél jellemzőbb a minimum felett keresők bérének emelése (36%) és a tervezett beruházások elhalasztása (34%), mint a nem exportáló, csak hazai piacra termelő vállalkozások esetében (rendre 22% és 27%). Az egyéb minimálbér emelés kapcsán felsorolt lépések esetében nem figyelhetők meg szignifikáns különbségek az exportáló és nem exportáló vállalkozások között.

Bruttó bérek változása 2021-ben és 2022-ben

2021-ben a vállalkozások többségénél, 85%-uknál nőttek a bérek, 14%-uknál nem változtak, és mindössze 1%-uk számolt be arról, hogy csökkentek a bérek a cégnél. A béremelés mértéke a vállalkozások többségénél az éves inflációt meghaladó mértékű volt: a cégek 42%-ánál átlagosan 6–10%-kal, 27%-uknál több, mint 10%-kal nőttek a bérek, míg 16%-uk 1–5%-os béremelést hajtott végre.

2022-re vonatkozóan a cégek 81%-a hajt végre béremelést, 18% jelezte, hogy nem tervez változtatni a béreken, míg a cégek 1%-a csökkenésre számít. Amellett, hogy a béremelést tervező cégek aránya alacsonyabb 2022-ben, a vállalkozások várakozásai a béremelés mértékével kapcsolatban is némileg elmaradnak a 2021-ben megvalósultakhoz képest: a cégek 13%-a 1–5%-os, 40%-uk 6–10%-os, míg 28%-uk 10% feletti béremelést vezet be.

2.1. ábra: Bruttó bérek változása 2021-ben és 2022-ben, százalék, N₂₀₂₁=1921, N₂₀₂₂=1699

Forrás: GVI 2022

A vállalkozások 2022-es béremelési tervei hasonlóan alakulnak a 2021-es bérpolitikájukhoz. Azon cégek többségénél, ahol a bérek csökkenésével számolnak, tavaly is csökkentek (40%) vagy nem változtak (40%) a bérek. Azok között, akik úgy vélik, hogy 2022-ben nem változnak a bérek 45%-nál tavaly sem volt béremelés (1%-uknál csökkentek, 44%-uknál nem változtak a bérek), 55%-uk azonban valamilyen mértékben emelte a béreket 2021-ben (6%-uk kis mértékben, 27%-uk 6–10% között, 23%-uk pedig több, mint 10%-kal). Az idén 1–5%-os emelést végrehajtottak 57%-a

ugyanekkora mértékben, 41%-uk azonban ennél nagyobb mértékben emelt béreket 2021-ben, azaz esetükben a béremelés mértéke elmarad a tavalyi szinttől. A 6–10%-os béremelést tervezők 61%-a ugyanekkora, 19%-a ennél kisebb, 17%-uk pedig nagyobb béremelést tudott bevezetni 2021-ben. A 2022-ben 10% feletti béremelést tervező cégek 54%-a tavaly is ilyen mértékben emelt, 46%-uk azonban ennél alacsonyabb mértékű béremelést tudott bevezetni vagy egyáltalán nem emelt bért 2021-ben.

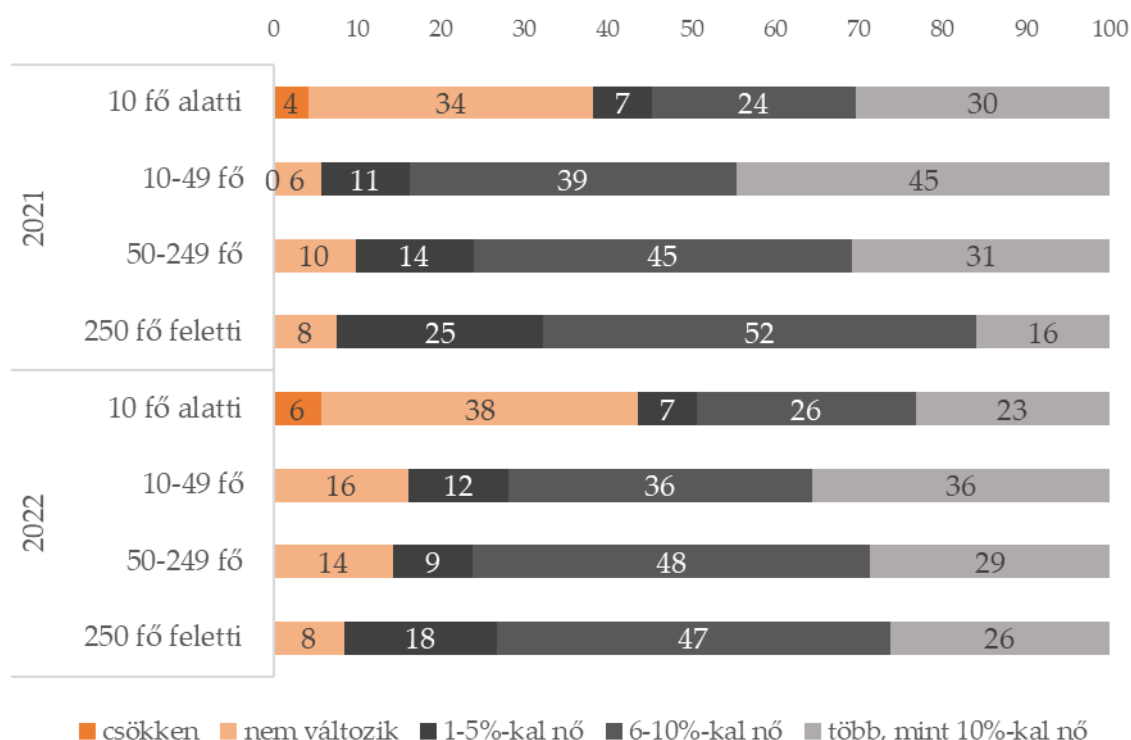
2.1. táblázat: A bruttó bérek változása 2022-ben összevetve a bérek 2021-es változásával, N₂₀₂₁=1921, N₂₀₂₂=1699

	2021				
	csökkent	nem változott	1–5%-kal nőtt	6–10%-kal nőtt	több, mint 10%-kal nőtt
csökken	40	40	0	0	20
nem változik	1	44	6	27	23
2022 1–5%-kal nő	0	2	57	26	15
6–10%-kal nő	0	3	19	61	17
több, mint 10%-kal nő	0	15	6	26	54

Forrás: GVI 2022

A vállalatméret növekedésével nő azoknak a cégeknek az aránya, amelyek 2021-ben bért emeltek, illetve 2022-ben béremelést hajtanak végre. Bércsökkenés 2021-ben kizárólag a 10 fő alatti cégeknél fordult elő (4%-uk csökkentett), és 2022-ben is csak ezen cégek számolnak a bérek csökkenésével (6%-uk). A 250 fő feletti cégek kivételével minden létszámkategóriára jellemző, hogy 2021-hez képest magasabb azok aránya, akik idén nem terveznek változtatni a béreken. A 10 fő alatti mikrovállalkozásoknak 2021-ben 62%-a hajtott béremelést, míg 2022-ben 56%-a emel. Ezzel szemben a 10 fő feletti létszámkategóriákban a 2022-ben béremelést bevezetők aránya 2021-hez hasonlóan 80% felett van: a 10–49 fős vállalkozások 84, az 50–249 fősek 86, a 250 fő feletti cégeknek pedig 92%-a tervez béremelést. 6–10%-os béremeléssel legnagyobb arányban az 50–249 fő közötti (48%-uk) és a 250 fő felett foglalkoztató (47%-uk) cégek számolnak, míg 10% feletti béremelést leginkább a 10–49 fős vállalkozások (36%-uk) hajtanak végre.

2.2. ábra: Bruttó bérek változása 2021-ben és 2022-ben létszámkategóriánként, százalék, N₂₀₂₁=1921, N₂₀₂₂=1699

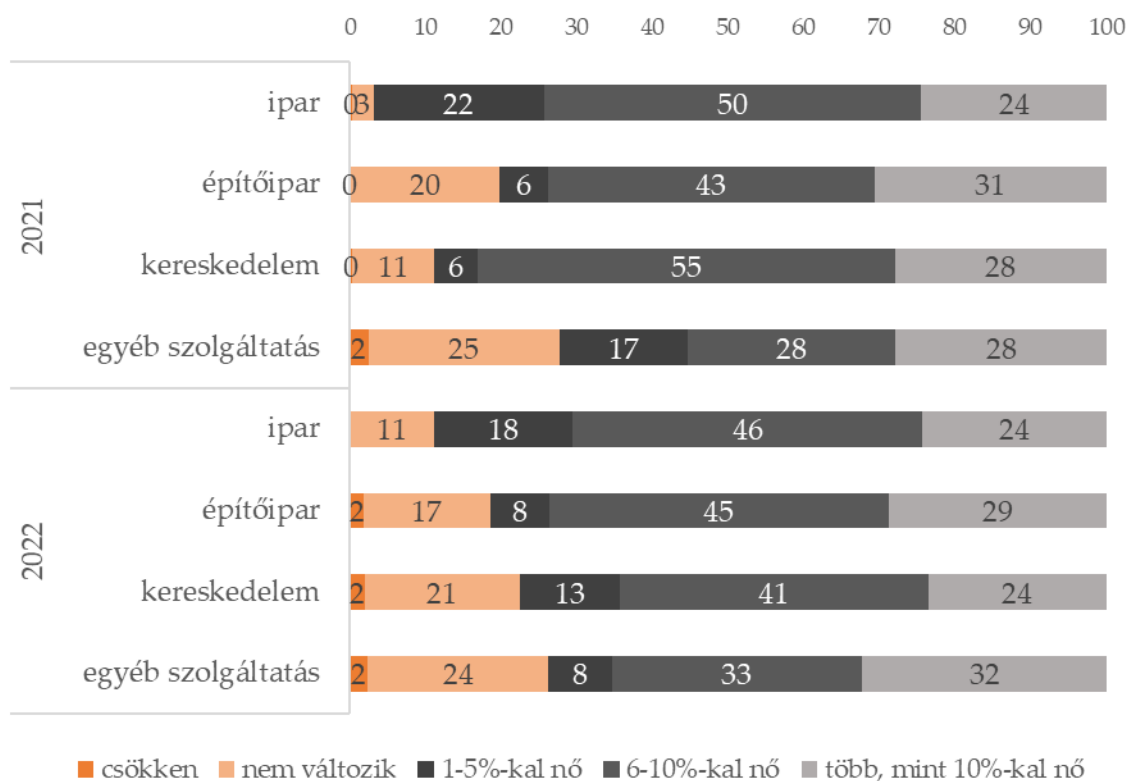

Forrás: GVI 2022

Az egyes gazdasági ágazatok közül a szolgáltatások területén működő vállalkozások között a legalacsonyabb, az ipari cégek körében pedig a legmagasabb a béremelést végrehajtó és tervező vállalkozások aránya. 2021-ben a szolgáltató cégek 2%-ánál csökkentek a bérek, 25%-uknál nem változtak, inflációt meghaladó béremelést pedig 56%-uk hajtott végre. 2022-re vonatkozóan ugyanakkor a szolgáltatást végzők tervei optimistábbnak mondhatóak: 74%-uk béremelést tervez: 8%-uk 1–5% közöttit, 33%-uk 6–10% közöttit, 32%-uk pedig 10% felettit. Körülbelül negyedüknél nem változnak a bérek, 2%-uknál pedig a bérek csökkenése figyelhető meg. A szolgáltatások után 2021-ben az építőipari cégek körében volt a legmagasabb az aránya azoknak, akik nem tudtak bért emelni (20%), 74%-uk azonban infláció feletti béremelést hajtott végre. 2022-re vonatkozóan az ágazatban továbbra is többségben vannak a béremelést végrehajtó vagy tervező cégek (81%), legtöbbjük (45%) 6–10% közötti béremeléssel számol. A kereskedelmi cégek 89%-a 2021-ben béremelést hajtott végre, a 2022-re bért emelők aránya azonban ennél alacsonyabb, 78%, annak köszönhetően, hogy mind a bérek csökkenésével (2%), mind a változatlanságával (21%) számolók aránya nőtt. A béremelést végrehajtók többsége 6–10%-os emelést vezet be. Az ipari cégek között 2021-ben mindössze 3% nem tudta emelni a béreket 74%-uk pedig inflációt meghaladó béremelést hajtott végre. 2022-re vonatkozóan 11%-uk számít arra, hogy nem

változnak a cégnél a bérek, míg 18%-uk idénre 1–5%-os, 46%-uk 6–10%-os, 24%-uk pedig 10% feletti béremelést tervez végrehajtani.

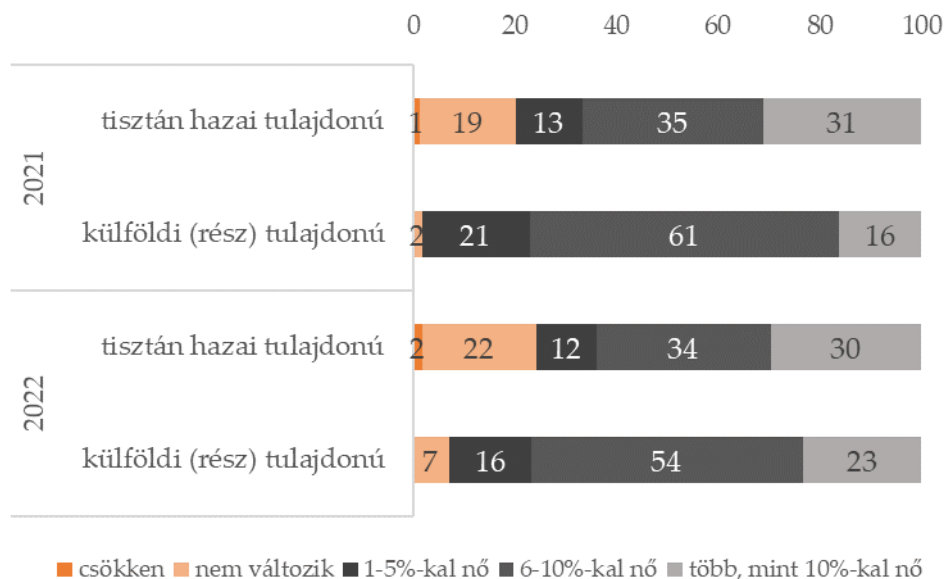
2.3. ábra: Bruttó bérek változása 2021-ben és 2022-ben ágazatonként, százalék,
N₂₀₂₁=1920, N₂₀₂₂=1698

Forrás: GVI 2022

Tulajdonszerkezet szerint a tisztán hazai tulajdonú vállalkozások 2021-ben jelentősen nagyobb arányban csökkentették (1 százalék) vagy fagyasztották be (19%) a béreket, mint a külföldi (rész)tulajdonban lévő cégek (0 és 2%). 2022-ben a hazai tulajdonú vállalkozások 2%-a számol a bérek csökkenésével, 22% nem változtat a béreken, míg 76% béremelést hajt végre. A külföldi tulajdonban lévő cégek nagytöbbsége (93%) béremelést tervez, többségük 6% vagy afeletti mértékben.

2.4. ábra: Bruttó bérek változása 2021-ben és 2022-ben tulajdonszerkezet szerint, százalék, N₂₀₂₁=1864, N₂₀₂₂=1646

Forrás: GVI 2022

Hasonló módon az exportáló cégek nagyobb arányban hajtottak végre béremelést 2021-ben (96%-uk), illetve emelnek bért 2022-ben (89%-uk), mint a csak hazai piacra termelő vállalkozások (2021-ben 73%-uk vezetett be béremelést, 2022-re 72%-uk vezet be). A nagyobb, 6% vagy afellei béremelést végrehajtó cégek aránya szintén az exportálók körében a magasabb.

2.5. ábra: Bruttó bérek változása 2021-ben és 2022-ben exporthányad szerint, százalék, N₂₀₂₁=1817, N₂₀₂₂=1609

